

اخلاق در حوزه
بازپرسی در قیامت
آیت الله العظیم مظاہری

حضرت امام رضا (ع) از قول پیغمبر ام **نُفْل فَرْمَدَنَ**:
«إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ لَا يَرُؤُلُ الْعَيْنَ قَدْ قَمَ يُشَيَّأَ عَنْ أَرْبَعَةِ أَشْيَاءِ عَنْ غَمْدَهِ فِيمَا أَفْنَاهُ وَغَنْ شَيْفَهِ فِيمَا أَبْلَاهَ وَغَنْ مَالِهِ مِنْ أَنْ أَكْسَبَهُ وَفِيمَا دَأَبَهُ وَغَنْ حَبَّتَهُ أَهْلَ الْبَيْتِ».
در قیامت قبل از آنکه کسی وارد حساب و کتاب شود، راجح است که چیز از او بازپرسی می‌شود. اگر بتواند با سخن قاعده‌کنندگان ارائه بدهد، به جلو مورد و انشاء الله مورد شفاعت اهل بیت **وَلَمْ** واقع شود. اما اگر قادر به پاسخگویی به سوالات این بازپرسی نباشد، قیامت سختی خواهد داشت.

سؤال از چونگونه گذار عمر و جوان

بیش از نود درصد مردم عمر خویش را تلفظ می‌کنند. از این عمر بسیار می‌شود استفاده کرد تا جایی که اگر کسی در راه مستقیم بیقد و از عمر خویش به خوبی بهره‌برداری کند، متوجه به مقام عند الله برسد. مقامی که بهشت و نعمت‌های آن در مقابل او کوچک و ناچیز است. به چنین کسی خطاب می‌شود:

«يَا أَئِيَّهَا النُّفُشُ الظَّفَفِيَّةُ، إِرْعَى إِلَى تِيزِ رَأْيِيْهِ مَرْضِيَّهُ»

به واسطه عمر به جای مرسید که خداوند متعال به او من کوید: «بیا بیا پیش خود من بیا».

اما بسیار از مردم عمر خویش را هدر می‌دهند و شقاوت مند می‌شوند. هنگامی که به جهتم می‌افتد، درمی‌بایند که چه بهره‌ای می‌توانسته اند از عمر خویش بپرند و نیره‌اند. از این رواله و فریاد آنان بلند می‌شود و افسوس می‌خونند. فرقان کریم می‌فرماید: «وَمَنْ يَضْطَرِّبُ فِيَّا زَيْنَتْنَا أَثْرَجَنَا تَعْمَلَ صَالِحًا فَيُنَزَّلُ الَّذِي كَانَ أَتَعْمَلَ أَوْ لَمْ يَتَعَمَّلْ مَا يَتَنَزَّلُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرْ وَجَاءَ كُمْ الَّذِي قَدْ وَفَوْقَ أَفْلَامَ الظَّالَمِينَ مِنْ تَصْبِرٍ».

در جهتم می‌سوزند و التمس می‌کنند که دنبیا از گزندنه شوند؛ ولی التمس آنان دیگر نتیجه‌ای ندارد و یاوری پیدا نمی‌کنند. اگر برای ضرورت استفاده از عمر، فقط همین یک ای را داشتیم، بس بود که بگوییم: عمر بسیار ارزشمند است. از این و مزبلت عمر، با هیچ چیز دیگر قابل مقایسه نیست. حتی اینکه مشهور است می‌گویند: «عمر طلاست»، جسارت به عمر است و از این عمر می‌کاهد.

از گارهای بیوه و غیر حرام هم مؤاخذه می‌شود

نسل کوئی باید پاسخ گفته‌کنندگان در خصوص سوالی که راجع به تلاف عمر آنرا می‌شود، ارائه کنند؛ و گزنه در قیامت گرفتار می‌شوند.

بسیاری از مردم دچار روزگاری هستند. برنامه زندگی روزانه آنان، فقط خودن و خوابیدن و راضی غایر ایست. بدتر از آن، سرگرم شدن به فیلم ها و موسیقی هایی که اگر حرام نیاشد، دست می‌بیوهده است. چند ساعت یک خانواده صرف دین یک فیلم می‌شود؛ اما به فک خوادن نماز شب نیستند. شیعیان نند نگ از آن صفات رذیله، برای بدیختن انسان

ضرورت صرف عمر و جوانی برای رفاقت علم دینی

فراتری علم دینی در سه موضوع احکام، اخلاق و اعتقادات برای همه و بوقیه برای عمل جوان از می‌شود. مسلمان باید احکام دین خود را به خوبی بداند و به عنوان اخلاق و عمل به آن، واجب است. همه افراد صفات رذیله ای دارند که یکی از آن صفات رذیله، برای بدیختن انسان کافی است. ریشه‌کن کردن رذائل و جایگزین کردن فحائل اخلاقی به جای آن، برای همه واجب و لازم است؛ اما که کسی می‌تواند ادعا کند که در شبانه‌روز مقداری از وقت خویش را صرف اخلاق و خودسازی می‌کند؟

در سهور نمی‌باید قسم یاد می‌کند و بعد می‌فرماید: «ستگاری فقط از نکس است که خودسازی کند. استاد بزرگوار ما، حضرت امام حمین **می فرمودند**: (انسان باید چهل سال خون جگر خود را تباوند، یکی از صفات رذیله را پیشنهاد کند.)»

اعتقادات، تقليیدی نیست؛ بلکه یقینی است. دست کم چهل مسئله مهم اعتقدای وجود دارد که یک شیعه باید با استدلال، آن مسائل را بداند و بتواند، در مقابل شبهات دشمنان دین و تشیعی استادگی کند. دانستن اعتقادات، نیاز به مطالعه و تحقیق دارد و یک شیعه باید در عمر خویش برای پادگیری مسائل اعتقادی تلاش فراوانی داشته باشد.

پی نوشتها

۱. فجر ۲۷-۲۸، ۱۴۰۳، ص ۷۵.

۲. فاطر ۳۷، ۱۴۰۳، ص ۷۵.

برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی در مدارس علمیه استان خراسان

شهرپور در مدارس سه استان خراسان در حال برگزاری است و تا ۵ مهرماه ادامه داشت. در همین راستا مدیریت سیاسی اجتماعی تبلیغی خواهی خراسان در اقامیه شایسته، مسئولانی وی در پایان خاطرنشان کرد: «مسئولان تربیتی تبلیغی مدارس علمیه استان را در این سال علمی تبریز این کرسی‌ها را در این مدارس علمیه ایام نویسنده که تواند این موضع در مناسبات های مختلف، خراسان می‌تواند در مناسبات های مختلف کسب اطلاعات پیشتر با کارشناسان اداره اجتماعی و سیاسی ادامه شماره تلقن **۳۲۰۰۸۱۴۴** تماش بگیرند. لام به ذکر است، در این ایام، موضوعات خوب اجتماعی و مذهبی، به استقبال حجت‌الاسلام ابراهیمی، با پیشگویی تبلیغی خواهی خراسان، با پایان اینکه خوبی مدارس در بخشی های از جمیع مدارس علمیه استان خراسان با خواهد یافت. مدیر سیاسی اجتماعی معاونت فرهنگی، مدیر

حقیقی این موضوع در بین جمیع هستند، در حال برگزاری است و تا ۵ مهرماه ادامه داشت.

وی در پایان خاطرنشان کرد: «مسئولان تربیتی تبلیغی مدارس علمیه استان خراسان برای روزهای پیش از این مارکت کشیده است که این نویسنده در این مدارس علمیه ایام نویسنده که تواند این موضع در مناسبات های مختلف، خراسان می‌تواند در مناسبات های مختلف کسب اطلاعات پیشتر با کارشناسان اداره اجتماعی و سیاسی ادامه شماره تلقن **۳۲۰۰۸۱۴۴** تماش بگیرند. لام به ذکر است، در این ایام، موضوعات خوب اجتماعی و مذهبی، به استقبال

حجت‌الاسلام ابراهیمی، با پیشگویی

تبلیغی خواهی خراسان، با پایان اینکه

خوبی مدارس در بخشی های از جمیع مدارس علمیه استان خراسان با خواهد یافت.

مدیر سیاسی اجتماعی معاونت فرهنگی، مدیر

حقیقی این موضوع در بین جمیع هستند، در حال برگزاری است و تا ۵ مهرماه ادامه داشت.

وی در پایان خاطرنشان کرد: «مسئولان تربیتی تبلیغی مدارس علمیه استان را در این سال علمیه ایام نویسنده که تواند این موضع در مناسبات های مختلف، خراسان می‌تواند در مناسبات های مختلف کسب اطلاعات پیشتر با کارشناسان اداره اجتماعی و سیاسی ادامه شماره تلقن **۳۲۰۰۸۱۴۴** تماش بگیرند. لام به ذکر است، در این ایام، موضوعات خوب اجتماعی و مذهبی، به استقبال

حجت‌الاسلام ابراهیمی، با پیشگویی

تبلیغی خواهی خراسان، با پایان اینکه

خوبی مدارس در بخشی های از جمیع مدارس علمیه استان خراسان با خواهد یافت.

مدیر سیاسی اجتماعی معاونت فرهنگی، مدیر

حقیقی این موضوع در بین جمیع هستند، در حال برگزاری است و تا ۵ مهرماه ادامه داشت.

امام جمعه یزد

تبیغات اسلامی برای تحول در حوزه‌های فرهنگی و دینی برنامه ارائه دهد

آیت الله ناصری بر لزوم برگزاری حوزه از بروز مسلط سازمان تبلیغات اسلامی و نهادهای دینی برای ایجاد تحول در حوزه آموزش و دین تأکید کرد.

به گزارش خبرگزاری حوزه از بروز، آیت الله ناصری اشاره به اهمیت پیشگیری از موقعیت بیماری‌ها، بروز مشکلات و آسیب‌های اجتماعی، اظهار شد: بازدید از مدارس مساجد و راستای پیشگیری از مشکلات استفاده شود؛ البته مدارس نیز بسیار در این زمینه اثرباری خواهند بود.

وی بر لزوم تدوین برنامه راهکاری حل مسائل فرهنگی، بیان کرد: دانش آموختن اغلب تک‌بعدی آموزش می‌بینند و با احکام دین و مهارت‌های زندگی ناشناخته هستند؛ بنابراین الام

نظام تکونی همه چیز براساس محاسبات دقیق الهی است بر اساس برنامه ایزد اینه جانبه آموزش بینند.

آیت الله ناصری بر لزوم ایجاد تدبیر تقویتی علوم فقهی از راهکار رشته علمی از مدارس

شوند که در هنگام مواجه شدن با افکار و اندیشه‌های

نایابی می‌شوند.

حاجت‌الاسلام والملیین غلامعلی صفائی بوشهری

نماینده ولی فقیه در استان بوشهر در این افتتاحیه حوزه علمیه خواهان استکبار از ممان اولیا با حوزه‌های علمیه

مخالفت جدی داشت، یادآور شد: هر فردی از روحانیت چه خواه و چه برادریک مؤلفه قدرت برای اسلام است.

نظام تکونی همه چیز براساس محاسبات دقیق الهی در شرایط کنونی جهان در مجلس خبرگان رعیت بیان کرد: اینه مهندسی می‌شود و سانه قدرت تصمیم‌گیری ندارد؛ اما نظام شریعی مخصوص انسان است.

به گزارش خبرگزاری حوزه از بروز مسلط سازمان

صفایی بوشهری بیان کرد: در نظام شریعی یا هدایت

خداوین در هر عصر به مقتضای طرفیت انسان و شرایط

زیستی آنها، محتواهی نازل و پیامبری برای ارائه

مفهوم آن معنویت می‌شوند.

حاجت‌الاسلام والملیین غلامعلی صفائی بوشهری

بیان کرد: اینه جهان استکبار از ممان اولیا با حوزه‌های علمیه

مخالفت جدی داشت، یادآور شد: هر فردی از روحانیت

دو نوع عایت‌الله تکونی و تشریعی وجود دارد. در

نظام تکونی همه چیز براساس محاسبات دقیق الهی

مهندسی می‌شود و سانه قدرت تصمیم‌گیری ندارد؛ اما

نظام شریعی مخصوص انسان است.

وی بر لزوم ایجاد تدبیر تقویتی علوم فقهی از

بیان کرد: اینه جهان استکبار از ممان اولیا با حوزه‌های علمیه

مخالفت جدی داشت، یادآور شد: هر فردی از روحانیت

دو نوع عایت‌الله تکونی و تشریعی وجود دارد. در

نظام تکونی همه چیز براساس محاسبات دقیق الهی

مهندسی می‌شود و سانه قدرت تصمیم‌گیری ندارد؛ اما

نظام شریعی مخصوص انسان است.

وی بر لزوم ایجاد تدبیر تقویتی علوم فقهی از

بیان کرد: اینه جهان استکبار از ممان اولیا با حوزه‌های علمیه

مخالفت جدی داشت، یادآور شد: هر فردی از روحانیت

دو نوع عایت‌الله تکونی و تشریعی وجود دارد. در

نظام تکونی همه چیز براساس محاسبات دقیق الهی

مهندسی می‌شود و سانه قدرت تصمیم‌گیری ندارد؛ اما

نظام شریعی مخصوص انسان است.

وی بر لزوم ایجاد تدبیر تقویتی علوم فقهی از

بیان کرد: اینه جهان استکبار از ممان اولیا با حوزه‌های علمیه

مخالفت جدی داشت، یادآور شد: هر فردی از روحانیت

دو نوع عایت‌الله تکونی و تشریعی وجود دارد. در

نظام تکونی همه چیز براساس محاسبات دقیق الهی

مهندسی می‌شود و سانه قدرت تصمیم‌گیری ندارد؛ اما

نظام ش